

تأثیر قارچ تریکودرما (*Trichoderma virens*)، باکتری پانتوآ (*Pantoea ananatis*) و پوتریسین بر برخی خصوصیات رویشی لایم کوآت

حسین خلیقی^{۱*}، حسین صادقی^۲، همت‌اله پیردشتی^۳

^{۱*} دانشجوی کارشناسی ارشد علوم باغبانی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

^۲ دانشیار گروه علوم باغبانی، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی ساری

^۳ دانشیار گروه زراعت، پژوهشکده ژنتیک و زیست‌فناوری کشاورزی طبرستان، دانشگاه علوم کشاورزی و منابع

طبیعی ساری

*نویسنده مسئول: khalighi1992@gmail.com

چکیده

رشد رویشی گیاه تحت تأثیر عواملی مانند آبیاری، تغذیه و اقلیم قرار دارد. هرچند لایم‌ها بلافاصله بعد از کاشت قادر به گلدی بوده و ورود به فاز زایشی شکل خاصی ندارد ولی برای عملکرد مناسب، باید کانوپی درخت هر چه زودتر کامل شود. امروزه با توجه به امتیازات ویژه قارچ‌ها و باکتری‌های افزایشنده رشد، از جمله مزایای اقتصادی، کاهش آلودگی زیست‌محیطی، کاهش هزینه‌های تولید و بهبود کیفیت محصول، استفاده از آن‌ها اهمیت بیشتری پیدا کرده است. در این پژوهش به منظور بررسی تأثیر قارچ تریکودرما، باکتری پانتوآ و پوتریسین (صفر، یک و دو میلی مولار) بر رشد رویشی لایم کوآت آزمایشی به صورت فاکتوریل در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با سه تکرار انجام شد. نتایج آزمایش نشان داد اثر ساده محلول‌پاشی پوتریسین، قارچ تریکودرما و باکتری پانتوآ و همچنین اثر متقابل آن‌ها در سطح احتمال یک درصد معنی‌دار شد. در بین تیمارهای انجام‌شده تیمار پوتریسین دو میلی مولار به همراه قارچ تریکودرما و باکتری پانتوآ بیشترین تأثیر را در افزایش صفات اندازه‌گیری شده داشته است. بر اساس یافته‌ها بیشترین وزن تر و خشک اندام هوایی و بیشترین وزن تر و خشک کل اندام زمینی و همچنین درصد نیتروژن اندام هوایی در تیمار پوتریسین دو میلی مولار به همراه قارچ تریکودرما و باکتری پانتوآ حاصل شد.

کلمات کلیدی: لایم کوآت، قارچ تریکودرما، باکتری پانتوآ، پوتریسین، نیتروژن